

OBNOVA KONANIA PRED ÚSTAVNÝM SÚDOM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva sú záväzné výhradne pre strany sporu (od tohto typu záväznosti je potrebné odlišovať všeobecnú povinnosť orgánov verejnej moci vykladať pri vnútroštátnej aplikácii dohovor v súlade s judikatúrou ESĽP), ustanovenie § 215 zákona o ústavnom súde obmedzuje možnosť podať návrh na obnovu konania pred ústavným súdom výhradne tomu, kto bol účastníkom konania pred ESĽP a predchádzajúceho konania pred ústavným súdom. Návrh na obnovu konania pred ústavným súdom teda nie je oprávnený podať ten, kto bol síce účastníkom konania pred ústavným súdom, avšak sám nepodal sťažnosť ESĽP, o ktorej ESĽP rozhodol, a to ani vtedy, keď by sa rozhodnutie ESĽP, ktorým navrhovateľ odôvodňuje návrh na obnovu konania pred ústavným súdom, týkalo skutkovo totožnej veci.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 289/2022 z 1. júna 2022)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 133 Ústavy Slovenskej republiky o návrhu navrhovateľa **J. H.**, zastúpeného advokátskou kanceláriou Škubla & Partneri s. r. o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 36 861 154, v mene ktorej koná advokát Mgr. Martin Škubla, na obnovu konania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 490/2015 takto

r o z h o d o l :

Návrh **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bol 10. mája 2022 doručený návrh navrhovateľa na obnovu konania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 490/2015.
2. Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplýva, že ústavný súd pri predbežnom prerokovaní uznesením č. k. III. ÚS 490/2015-310 zo 6. októbra 2015 prerokoval - ústavnú sťažnosť (Rvp 18094/2013) navrhovateľa vo veci namietaného porušenia tam označených práv postupom Slovenskej informačnej služby v súvislosti s vyhotovením a nezničením záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov získaných na základe rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave č. k. Ntt-3-D 2879/2005 z 23. novembra 2005 a č. k. Ntt-3-D-482/2006 z 18. mája 2006, ktoré boli zrušené nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 97/2012-229 z 20. novembra 2012;

- ústavnú sťažnosť (Rvp 18101/2013) Z. V. vo veci namietaného porušenia tam označených práv postupom Slovenskej informačnej služby v súvislosti s vyhotovením a nezničením záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov získaných na základe rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave č. k. Ntt-3-D-2879/2005 z 23. novembra 2005 a č. k. Ntt-3-D-482/2006 z 18. mája 2006, ktoré boli zrušené nálezom ústavného súdu republiky č. k. III. ÚS 97/2012-229 z 20. novembra 2012;
 - ústavnú sťažnosť (Rvp 23098/2013) navrhovateľa vo veci namietaného porušenia tam označených práv uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Sžnč/1/2013 z 29. októbra 2013;
 - ústavnú sťažnosť (Rvp 4678/2014) Z. V. vo veci namietaného porušenia tam označených práv uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Sžnč/2/2013 z 5. februára 2014 a č. k. 9 Sžz/2/2013 z 29. januára 2014 a ústavnú sťažnosť navrhovateľa vo veci namietaného porušenia tam označených práv uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Sžz/3/2013 z 29. januára 2014;
 - ústavnú sťažnosť (Rvp 9195/2014) Z. V. vo veci namietaného porušenia tam označených práv rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006 a postupom Slovenskej informačnej služby v súvislosti s použitím a vyhotovením a nezničením záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačnotechnických prostriedkov získaných na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č. k. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006;
 - ústavnú sťažnosť (Rvp 5892/2015) Z. V. vo veci namietaného porušenia tam označených práv postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005, sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 a sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 a ústavnú sťažnosť navrhovateľa vo veci namietaného porušenia tam označených práv postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005 a sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 a rozhodol, že 1. ústavnú sťažnosť Z. V. pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 10 ods. 2, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 a jeho rozhodnutím z 26. januára 2006 prijíma na ďalšie konanie; 2. ústavné sťažnosti Z. V. a navrhovateľa vo zvyšnej časti odmieta.
3. Po vyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov nápravy sa navrhovateľ obrátil tromi sťažnosťami (č. 58359/12, č. 27787/16, č. 67667/16) na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), o ktorých dosiaľ nebolo rozhodnuté.
4. Nálezom č. k. III. ÚS 490/2015-367 z 2. februára 2016 ústavný súd rozhodol, že 1. základné právo Z. V. na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Ntt-2-D-100/2006 a jeho rozhodnutím č. k. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006 porušené boli; 2. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. Ntt-2-D-100/2006 z 26. januára 2006 zrušuje; 3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy konania Z. V. v sume 518,76 eur; 4. vo zvyšnej časti sťažnosti Z. V. nevyhovuje.

5. Z. V. sa po vyčerpaní prostriedkov nápravy, ktoré mal k dispozícii pred vnútroštátnymi orgánmi, v častiach, v ktorých nebol úspešný, obrátil na ESLP, ktorý rozsudkom vo veci Z. V. proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 58361/12 a 2 ďalšie) z 20. júla 2021 (ktorý sa stal konečným 22. novembra 2021) vyslovil o. i. aj porušenie čl. 8 dohovoru „z dôvodu realizácie týchto troch súhlasov a uchovania primárneho materiálu z realizácie súhlasu 3 a sekundárneho materiálu z realizácie všetkých troch súhlasov zo strany SIS“ (výrok 3).

II.

Argumentácia navrhovateľa

6. Navrhovateľ v návrhu na obnovu konania v podstatnom argumentuje, že sťažnosti Z. V. a navrhovateľa „vychádzajú zo skutkovo a právne takmer identickej situácie, pričom je zrejmé, že Rozsudok vo veci Z. V. je aj v prospech Sťažovateľa (o. i. je to zrejmé aj Slovenskej republike ako zmluvnej strane Rady Európy, keďže je v predmetných konaniach účastníčkou, t. j. je to zrejmé aj Ústavnému súdu ako orgánu SR), čím sú splnené kumulatívne podmienky aktívnej procesnej legitímácie Sťažovateľa na podanie návrhu na obnovu konania sp. zn. III. ÚS 490/2015“.

7. Na základe uvedeného navrhovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Ústavný súd povoľuje obnovu konania vedeného pod sp. zn. III. ÚS 490/2015 v rozsahu:

(i) splnenia povinnosti Krajského súdu v Bratislave vykonávať súdnu právomoc nad použitím informačno-technických prostriedkov aj po ukončení ich používania vrátane povinnosti vykonať dohľad nad vyradením a zničením všetkých primárnych a sekundárnych výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov v dispozícii Slovenskej informačnej služby, ktoré boli získané v súvislosti s vydaním rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005 z 23. 11. 2005 a sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 z 18. 5. 2006;

(ii) splnenia povinnosti Slovenskej informačnej služby vyradiť a zničiť všetky primárne a sekundárne výsledky použitia informačno-technických prostriedkov v dispozícii Slovenskej informačnej služby, ktoré boli získané v súvislosti s vydaním rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005 z 23. 11. 2005 a sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 z 18. 5. 2006;

ako vyplýva z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vydaného dňa 20.7.2021 o spojených sťažnostiach Z. V. č. 58361/12, 27176/16 a 25592/16 proti Slovenskej republike.

II. V tomto rozsahu Ústavný súd zrušuje Uznesenie Ústavného súdu č. k. III. ÚS 490/2015-310 zo dňa 6.10.2015 a vec vracia Ústavnému súdu na ďalšie konanie.

III. Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky je povinná uhradiť J. H., trovy konania v plnom rozsahu...“

III.

Predbežné prerokovanie návrhu na obnovu konania

8. Podstatou navrhovateľovho návrhu na obnovu konania je návrh, aby ústavný súd povolil obnovu konania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 490/2015, ktorého predmetom boli viaceré ústavné sťažnosti podľa čl. 127 ústavy podané navrhovateľom (v pôvodnom konaní pred ústavným súdom v pozícii sťažovateľa) a Z. V., pričom navrhovateľ ako dôvod povolenia obnovy konania uvádza rozsudok ESLP vo veci Z. V. proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 58361/12 a 2 ďalšie) z 20. júla 2021 (ktorý sa stal konečným 22. novembra 2021).

9. Ústavný súd návrh navrhovateľa na obnovu konania predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či návrh navrhovateľa na obnovu konania obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti návrhu na obnovu konania (§ 214, § 215, § 216 a § 217 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. V rámci predbežného prerokovania ústavný súd dospel k záveru, že navrhovateľov návrh na obnovu konania je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podaný zjavne neoprávnenou osobou.

12. Podľa § 214 zákona o ústavnom súde právoplatné rozhodnutie ústavného súdu možno za podmienok ustanovených týmto zákonom napadnúť návrhom na obnovu konania pred ústavným súdom, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu. Ustanovenie § 55 písm. c) sa v tomto prípade nepoužije.

12.1. Podľa § 215 zákona o ústavnom súde návrh na obnovu konania pred ústavným súdom je oprávnený podať ten, kto bol vo veci uvedenej v § 214 účastníkom konania pred ústavným súdom a v koho prospech orgán medzinárodnej organizácie rozhodol.

13. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že z hľadiska priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom stanovuje zákon o ústavnom súde dve podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Prvou podmienkou je, že návrh na obnovu konania pred ústavným súdom je oprávnený podať ten, kto bol účastníkom konania pred ústavným súdom, ktorého obnovu navrhovateľ navrhuje povoliť. Druhou podmienkou je, že návrh na obnovu konania pred ústavným súdom je oprávnený podať ten, v koho prospech rozhodol orgán medzinárodnej organizácie zriadený na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

13.1. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd v súvislosti s druhou podmienkou konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutia ESLP sú záväzné výhradne pre strany sporu (od tohto typu záväznosti je potrebné odlišovať všeobecnú povinnosť orgánov verejnej moci vykladať pri vnútroštátnej aplikácii dohovor v súlade s judikatúrou ESLP), ustanovenie § 215 zákona o ústavnom súde obmedzuje možnosť podať návrh na obnovu konania pred ústavným súdom výhradne tomu, kto bol účastníkom konania pred ESLP a predchádzajúceho konania pred ústavným súdom. Návrh na obnovu konania pred ústavným súdom teda napríklad nie je oprávnený podať ten, kto bol síce účastníkom konania pred ústavným súdom, avšak sám nepodal sťažnosť ESLP, o ktorej ESLP rozhodol, a to hoci by sa rozhodnutie ESLP, ktorým navrhovateľ odôvodňuje návrh na obnovu konania pred ústavným súdom, týkalo aj skutkovo totožnej veci (pozri tiež WAGNEROVÁ, E., DOSTÁL, M., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, J. Zákon o ústavných súde s komentárom. Praha : Aspi, 2007, s. 541.). Inak povedané, na splnenie druhej podmienky (t. j. podmienky, aby ESLP rozhodol v prospech navrhovateľa podávajúceho návrh na obnovu konania pred ústavným súdom) nepostačuje, aby ESLP rozhodol o sťažnosti vychádzajúcej z totožnej, resp. obdobnej skutkovej a právnej situácie, ale je nevyhnutné, aby ESLP rozhodol o sťažnosti práve tej osoby (navrhovateľa), ktorá podala návrh na obnovu konania pred ústavným súdom.

14. Pokiaľ ide o splnenie prvej podmienky priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom, z navrhovateľovho návrhu na obnovu konania vyplýva, že v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 490/2015, ktorého obnovu navrhovateľ navrhuje povoliť, bol navrhovateľ jedným z účastníkov konania, a to ako jeden zo sťažovateľov. Keďže navrhovateľ bol účastníkom konania pred ústavným súdom, ktorého obnovu navrhuje povoliť, možno konštatovať, že prvá podmienka priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom je u navrhovateľa splnená.

15. Pokiaľ ide o splnenie druhej podmienky priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom, z navrhovateľovho návrhu na obnovu konania, ako aj z predmetného rozsudku ESLP, ktorým navrhovateľ odôvodňuje svoj návrh na obnovu konania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 490/2015, jednoznačne vyplýva, že účastníkom konania pred ESLP, v rámci ktorého ESLP rozhodol predmetným rozsudkom, nebol aj navrhovateľ, ale len Z. V., výhradne vo vzťahu ku ktorému ESLP predmetným rozsudkom konštatoval porušenie práva garantovaného čl. 8 dohovoru.

15.1. Ako už pritom bolo uvedené (bod 13.1 odôvodnenia tohto uznesenia), ustanovenie § 215 zákona o ústavnom súde nemožno vykladať spôsobom, ako uvádza navrhovateľ, t. j. že by návrh na obnovu konania pred ústavným súdom mohol podať ktokoľvek, kto tvrdí, že dôvody rozhodnutia ESLP svedčia aj v jeho prospech, a to hoci nebol účastníkom konania pred ESLP (m. m. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky č. k. Pl. ÚS 65/04 z 24. februára 2005). V tejto súvislosti ústavný súd pre úplnosť poznamenáva, že napriek navrhovateľom tvrdenej obdobej situácie a situácie Z. V. ESLP nepristúpil k zlúčeniu konania o sťažnostiach (podľa pravidla 42 Rokovacieho poriadku Európskeho súdu pre ľudské práva) navrhovateľa a sťažnostiach Z. V., ale ESLP jedným rozhodnutím samostatne rozhodol len o sťažnostiach Z.V.

15.2. Keďže predmetným rozsudkom ESLP, ktorým navrhovateľ odôvodňuje návrh na obnovu konania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 490/2015, nebolo rozhodnuté v prospech navrhovateľa, ústavný súd konštatuje, že druhá podmienka priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom nie je u navrhovateľa splnená.

16. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol navrhovateľov návrh na obnovu konania podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podaný zjavne neoprávnenou osobou.

17. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že aj napriek skutočnosti, že navrhovateľ nie je v tomto konaní o návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom aktívne legitimovaný, má cestu k náprave ním tvrdeného zásahu do svojich práv stále otvorenú. Z odôvodnenia jeho návrhu na obnovu konania pred ústavným súdom totiž vyplýva, že v predmetnej veci navrhovateľ podal viaceré sťažnosti ESLP, a teda v prípade, ak ESLP v konaní o týchto sťažnostiach rozhodne v jeho prospech, bude mať možnosť (za splnenia všetkých podmienok stanovených § 214 a nasl. zákona o ústavnom súde) podať nový návrh na obnovu konania pred ústavným súdom.